Raadsvoorstel

Onderwerp:	Actualisatie notitie uitgangspunten regionale energiestrategie Fruitdelta Rivierenland
Portefeuillehouder:	J. Reus
Datum college besluit:	9 november 2021
Behandelend ambtenaar:	Jan de Rooij
Registratienummer:	GZDGCB70562/277173

Inleiding:

Op grond van het nationale klimaatakkoord uit 2019, namens alle Nederlandse gemeenten ondertekend door de VNG, werken de 30 bestuurlijke regio's in Nederland aan de regionale energiestrategie (RES). Op 1 juli 2021 is de RES 1.0 van de regio Rivierenland aangeboden aan het NPRES. In de RES 1.0 is verwoord dat in de regio Rivierenland richting 2030 1,2 TeraWattuur (TWh) duurzame elektriciteit kan worden opgewekt door middel van windmolenparken en grootschalige zonne-energiesystemen (zonneweides en grootschalig zon op dak). De 1,2 TWh (goed voor het elektriciteitsverbruik van ca. 350.000 huishoudens) draagt bij aan de landelijke doelstelling om uiterlijk in 2030 35 TWh duurzame elektriciteit op land door middel van zon en wind op te wekken. De RES 1.0 is tot stand gekomen door een intensieve samenwerking van de acht gemeenten in Rivierenland, het Waterschap Rivierenland en de provincie Gelderland.

De basis voor de totstandkoming van de RES 1.0 is gelegd in de 'Notitie uitgangspunten RES Rivierenland', die eind 2019 door de afzonderlijke gemeenteraden, Gedeputeerde Staten van Gelderland en het DB van het Waterschap Rivierenland zijn vastgesteld. In die notitie zijn het doel van de RES, de werkwijze, de organisatie, de participatie, het escalatiemodel besluitvorming en de samenwerkingsagenda van de RES 1.0 beschreven. De notitie vormde als het ware de set spelregels om gezamenlijk te komen tot de RES 1.0. Door de stuurgroep RES is geconcludeerd dat die, in het begin van het proces, vastgestelde notitie uitgangspunten RES Rivierenland heeft bijgedragen aan de succesvolle besluitvorming over de RES 1.0.

Nu de RES 1.0 is vastgesteld start het proces om te werken aan de RES 2.0. Landelijk is afgesproken dat de RES'sen om de twee jaar worden geactualiseerd, vooral om te bewaken dat de landelijke doelstelling van 35 TWh duurzame elektriciteit bereikt wordt. De RES 2.0 moet op 1 juli 2023 worden opgeleverd. De RES 2.0 zal vooral in het teken staan van het bewaken van de uitvoering van de afspraken uit de RES 1.0. Halen we de ambitie? Moeten we nieuwe afspraken maken? Zijn er nieuwe duurzame technieken die een rol gaan spelen? De scope van de RES 2.0 zal breder zijn dan die van de RES 1.0. Zo krijgen opslag, innovatie en de verbinding met andere thema’s zoals mobiliteit, woningbouw en biodiversiteit nadrukkelijker een plek. Daarnaast zijn bij de bestuurlijke besluitvorming van de RES 1.0 een aantal moties en één amendement aangenomen die betrokken worden bij het proces richting RES 2.0. Omdat het

werken aan de RES 2.0 nu start en dit opnieuw het aangaan van een intensief samenwerkingstraject betreft is het wenselijk om de afspraken over de samenwerking te actualiseren.

Voorstel Raadsbesluit

De gemeenteraad van Culemborg besluit:

In te stemmen met de procesafspraken over samenwerking, participatie en besluitvorming en om kennis te nemen van de inhoudelijke uitgangspunten voor de regionale energiestrategie 2.0 en verder, zoals verwoord in de geactualiseerde notitie uitgangspunten RES Fruitdelta Rivierenland (70562/277169).

Argumenten:

Het voorstel om in te stemmen met de geactualiseerde procesafspraken om te komen tot de RES 2.0 beoogt het effect te bereiken dat er een kader ontstaat voor de samenwerking tussen de 10 bestuurlijke partners die in dit proces zijn betrokken. In hoofdstuk 3 van de geactualiseerde notitie uitgangspunten staan de afspraken over de samenwerking tussen de verschillende partijen en in hoofdstuk 4 de afspraken over de te volgen besluitvorming. De afspraken komen samengevat op het volgende neer:

- We stellen volksvertegenwoordigers in staat kaders te stellen voor plannen en de uitvoering hiervan te controleren;
- We continueren de huidige manier van samenwerken met ruimte voor de Stuurgroep RES om koers te houden;
- We vinden participatie van inwoners en belanghebbenden bij projecten belangrijk;
- We zorgen voor éénduidige informatie voor inwoners en andere belanghebbenden;
- We volgen de landelijke planning voor de regionale energiestrategie en stemmen onze eigen mijlpalen hierop af;
- We voeren de energiestrategie uit met geld en menskracht van het Rijk, de provincie en gemeenten.

In bijlage 1 van de notitie uitgangspunten zijn deze afspraken nader gedetailleerd.

Tevens wordt voorgesteld dat u kennis neemt van de inhoudelijke uitgangspunten voor het opstellen van de RES 2.0. Daarmee bent u geïnformeerd over de inhoudelijke uitgangspunten. Deze inhoudelijke uitgangspunten komen voort uit de RES 1.0, aangenomen moties bij de vaststelling van RES 1.0 m.b.t. opslag, zon op dak en innovatie en landelijke uitgangspunten uit de handreiking RES 2.0 die op 1 november 2021 door NPRES wordt gepubliceerd. Deze handreiking dient om een gezamenlijke aanpak door en onderlinge vergelijkbaarheid van de 30 RES regio's te bevorderen. Op hoofdlijnen luiden deze inhoudelijke uitgangspunten als volgt:

- We werken samen aan het realiseren van doelen voor duurzame elektriciteit en warmte, nu en in de toekomst-
- We verbreden de reikwijdte van onze strategie en werken in lijn met landelijke afspraken en aanvullend op wat gemeenten doen;
- We proberen verschillende ruimtelijke belangen te verbinden en maken gebruik van bewezen en nieuwe technologie.

Ook deze afspraken zijn in bijlage 1 van de notitie uitgangspunten nader gedetailleerd.

Kanttekeningen:

Het opstellen van de RES 2.0 betekent dat er (opnieuw) voor een langere periode intensief samengewerkt gaat worden met 9 andere bestuurlijke partners. Het is wenselijk dat dat samenwerkingstraject gebaseerd is op heldere afspraken en bestuurlijk commitment heeft. Het risico bestaat dat één of meerdere van de bestuurlijke partners niet instemt met de geactualiseerde notitie uitgangspunten en dat daarmee bij de start van het proces om te komen tot de RES 2.0 geen overeenstemming bestaat over de wijze waarop dat kan plaatsvinden. Het ligt voor de hand dat indien dit optreedt dat dan in eerste instantie in de stuurgroep van de RES Rivierenland hierover het 'goede gesprek' zal plaatsvinden.

Kosten, Baten, Dekking:

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties, maar omvat wel ambtelijke capaciteit die beschikbaar is binnen de bestaande formatie. De externe proceskosten voor het opstellen van de RES 2.0 worden gedekt door een bijdrage van het Nationaal Programma RES (inmiddels ontvangen) en bestaande duurzaamheidsformatie bij Regio Rivierenland. Daarnaast biedt provincie Gelderland ondersteuning via bijvoorbeeld een expertteam warmte.

Personele en/of Juridische gevolgen:

Dit voorstel kent geen personele of juridische gevolgen.

Communicatie en Burgerparticipatie:

Rondom de RES wordt op basis van een communicatieplan via verschillende kanalen aandacht gevraagd voor het belang van het opwekken van duurzame elektriciteit. Specifiek rond dit voorstel wordt niet apart gecommuniceerd omdat het voor de inwoners geen echte nieuwswaarde bevat.

Het concept van de notitie uitgangspunten is onderwerp van gesprek geweest tijdens de regionale raadsbijeenkomst van 6 oktober 2021. De input vanuit dat overleg is verwerkt in de voorliggende notitie.

Bijlagen:

Notitie actualisatie uitgangspunten regionale energiestrategie Fruitdelta Rivierenland (70562/277169)

Raadsbesluit

Registratienummer: GZDGCB/70562/277173

De gemeenteraad van Culemborg besluit;

In te stemmen met de procesafspraken over samenwerking, participatie en besluitvorming en om kennis te nemen van de inhoudelijke uitgangspunten voor de regionale energiestrategie 2.0 en verder, zoals verwoord in de geactualiseerde notitie uitgangspunten RES Fruitdelta Rivierenland (70562/277169).

Aldus besloten in de vergadering van de Raad,

Gehouden op 9 december 2021.

De griffier	De voorzitter
A.N. van Aarsen	G. van Grootheest